

عکس: ایرنا

حمایت کارشناسان اقتصادی از انتشار گواهی سپرده

پاتک بانکی به دلان ارز

گزارش

کارشناسان اقتصادی، تصمیم اخیر بانک مرکزی برای انتشار گواهی سپرده خاص با سود ۳۰ درصدی را اقدام بموقع برای مقابله با عملیات دلان ارزی می‌دانند. بانک مرکزی دستورالعمل انتشار گواهی سپرده خاص با نرخ سود علی الحساب بانکی ۳۰ درصد سالانه (پرداخت سود ماهانه) را با هدف تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی به شبکه بانکی کشور ابلاغ کرد. بر این اساس، بانک‌ها می‌توانند برای تأمین سرمایه در گردش طرح‌های با بازدهی بالا اقدام به انتشار این اوراق کرده و در پایان دوره مشارکت، سود قطعی نیز علاوه بر سود علی الحساب ۳۰ درصدی به خریداران این گواهی سپرده در شعب بانک‌ها پرداخت می‌شود. ویژگی بارز این گواهی سپرده آن است که امکان بازخرید قبل از سررسید در شعب بانک‌ها امکان پذیر است. با اجرای این طرح، مشارکت مردمی در تأمین مالی طرح‌های تولیدی کشور فراهم می‌شود؛ همچنین دارندگان این گواهی می‌توانند از آن به عنوان وثیقه برای دریافت تسهیلات بانکی استفاده کنند. این طرح جدید بانک مرکزی با استقبال اقتصاددانان و فعالان اقتصادی همراه شده است.

تأمین نقدینگی تولید با انتشار اوراق گواهی سپرده

صمد حسن زاده رئیس اتاق بازرگانی ایران می‌کند، باید مواظب سرمایه خود باشند که با کاهش قیمت‌ها در این بازار دچار زیان هنگفت نشوند. انتشار گواهی سپرده ۳۰ درصدی توسط نظام بانکی، می‌تواند بخش عمده‌ای از نیاز تولید به نقدینگی را برطرف کند و جریان گردش پول در اقتصاد را به نفع تولید تغییر دهد. مردم نیز همیشه در حمایت از سیاست‌های دولت‌ها قدم برداشته‌اند و در شرایط فعلی نیز همین راه را انتخاب خواهند کرد.

افزایش مشارکت مردمی در تأمین مالی تولید

انتشار و عرضه گواهی سپرده به عنوان یکی از ابزارهای مالی از سوی بسیاری از بانک‌های مرکزی کشورهای مختلف مورد استفاده قرار گرفته و با نتایج مثبت و مطلوبی همراه است. در همین راستا انتشار گواهی سپرده خاص با سود ۳۰ درصد از سوی بانک مرکزی کشورمان را نیز باید اقدامی مثبت در این خصوص تلقی کرد که مطمئناً با نتایج چشمگیری همراه می‌شود. گواهی سپرده خاص بر روند مشارکت مردمی در تأمین مالی طرح‌های تولیدی کشور تأثیری مثبت خواهد داشت. این مسأله می‌تواند تأثیر خوبی بر تأمین سرمایه در گردش طرح‌های با بازدهی بالا و روند تولید داشته باشد.

ضمن اینکه طبق دستورالعمل بانک مرکزی قرار است در پایان دوره مشارکت، سود قطعی نیز علاوه بر سود علی الحساب ۳۰ درصدی به خریداران این گواهی سپرده در شعب بانک‌ها پرداخت شود. البته باید به یکی دیگر از مزایای این گواهی سپرده اشاره کرد که آن هم امکان بازخرید قبل از سررسید در شعب بانک‌هاست. یکی از نکات قابل توجه این است که دارندگان این گواهی می‌توانند از آن به عنوان وثیقه جهت دریافت تسهیلات بانکی استفاده کنند و همین موضوع باعث استقبال بیشتری از آن خواهد شد. همچنین بسیاری از سرمایه‌های سرگردان و خرد را وارد بخش مولد و سرمایه‌گذاری مطلوب می‌کند و به کاهش التهاب بازارهای دارایی بویژه بازار ارز کمک خواهد کرد. گواهی سپرده خاص می‌تواند بر ارتقای کیفیت منابع پولی و کنترل نقدینگی تأثیرگذار باشد.

تجربه نشان داده هرگاه بانک مرکزی توانسته سیاست‌های پولی و ارزی را طبق استانداردهای دنیا تدوین و اجرایی کند، شاهد تأثیر خوبی در بازار بودیم. به همین دلیل معتقدم این بار هم بانک مرکزی می‌تواند با اجرای این روند، نقدینگی را مدیریت و بویژه بازار ارز را بخوبی کنترل کند. فقط امیدوارم این روند تداوم داشته باشد تا بتواند به مرور زمان بخش اعظمی از سرمایه‌های سرگردان مردم را از ورود به بازارهای کاذب و هیجانی باز دارد و به بخش مولد هدایت کند.

انتشار گواهی سپرده جدید گردش پول را کنترل می‌کند

حسین درودیان اقتصاددان مناسبت برای سیستم بانکی کشور باشد. باید منتظر افزایش نرخ سود بانکی هم باشیم. البته می‌دانیم با افزایش نرخ سود، باید منتظر رشد نقدینگی هم بود. افزایش قیمت‌ها در بازار ارز و طلا تنها به موضوع ریسک‌های سیاسی مربوط است و با آرام شدن منطقه می‌توان امیدوار بود تا نرخ دلار و سکه نیز با کاهش شدید روبه‌رو شود. این نرخ در حال حاضر می‌تواند بخش عمده‌ای از گردش پول را به سمت خود هدایت کند و بازارهای مالی را با کاهش تقاضا روبه‌رو کند. این گواهی‌ها یک‌ساله است و در صورتی که با آرام شدن منطقه نرخ ارز و سکه به قیمت منطقی بازگردند، ممکن است بازپرداخت این گواهی‌ها برای ناشر مشکلاتی را ایجاد کند.

کاهش سفته‌بازی در بازار ارز و طلا با انتشار گواهی سپرده خاص

محمد رضا اکبری جور تحلیلگر مسائل اقتصادی در شرایط حاضر که دلان و سفته‌بازان به بازار ارز و طلا هجوم برده‌اند، انتشار گواهی سپرده خاص ابزار مناسبی برای خروج سرمایه‌ها از بازار ارز و طلا است. این اوراق تأثیر زیادی بر کاهش سفته‌بازی در کشور خواهد داشت، به طوری که نقدینگی از بازارهای ارز، طلا، مسکن و خودرو خارج و مستقیماً وارد تولید خواهد شد. همچنین انتشار گواهی سپرده خاص موجب تغییر ترکیب سپرده‌های خرد در نظام بانکی خواهد شد.

گام جدیدی برای کنترل نقدینگی برداشته شد

مرتضی افقه اقتصاددان دستورالعمل انتشار گواهی سپرده خاص به شبکه بانکی ابلاغ شده تا تولیدکنندگان برای تأمین سرمایه در گردش خود از آن استفاده کنند. این گواهی با نرخ سود علی الحساب بانکی ۳۰ درصد سالانه منتشر می‌شود که از نرخ بهره بانکی بالاتر است، بنابراین سرمایه‌گذاری در این گواهی بسیار کم‌ریسک‌تر از بازارهای مالی مانند سکه و در واقع این گواهی بازدهی بالاتری نسبت به سپرده‌گذاری در بانک دارد. در پایان دوره مشارکت، سود قطعی نیز علاوه بر سود علی الحساب ۳۰ درصدی به خریداران این گواهی پرداخت می‌شود و علاوه بر دریافت سود با ریسک کمتر، افراد می‌توانند از این گواهی به عنوان وثیقه نیز استفاده کنند. با اجرای این طرح، مردم می‌توانند در تأمین مالی پروژه‌ها مشارکت کنند و در هر زمان که نیازمند پول بودند این گواهی را قبل از سررسید در شعب بانک بازخرید کنند. طی یک‌سال گذشته و با روی کار آمدن آقای دکتر فرزین به عنوان رئیس کل بانک مرکزی، اقدامات مختلفی برای کنترل نرخ رشد نقدینگی انجام شد و دولت با اجرای سیاست انقباضی این متغیر را تا حدودی کنترل کرد که خوشبختانه با ابلاغ دستورالعمل انتشار گواهی خاص نیز گامی جدید برای کنترل نقدینگی و پایه پولی برداشته شد. با استفاده از این روش انحراف منابع کاهش پیدا می‌کند، به عبارتی در برخی از مواقع تسهیلاتی که باید به بنگاه‌های تولیدی تعلق می‌گرفت، صرف کارهای دیگر می‌شد. اما با این روش، تأمین مالی تولید تقویت می‌شود و منابع به هدف اصلی اصابت خواهد کرد.

خروج سرمایه‌های دپوشده از بازارهای غیررسمی

کاظم مرتاضی عضو کمیسیون اقتصاد کلان اتاق بازرگانی ایران می‌تواند یکی بهترین سیاست‌های بانک مرکزی خواند که با توجه به شرایط اهمیت تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی اتخاذ و اجرایی شد. این گواهی سپرده می‌تواند بخوبی سرمایه‌های دپوشده و بی‌هدف مردم را به سوی بخش تولید هدایت کرده و سود خوب و قابل توجهی هم به سرمایه‌گذاران پرداخت کند. بسیاری از مردم با توجه به سرمایه‌های خرد و نیمه‌خرد خود، تمایل فراوانی به بازارهای زودبازده و پرسود دارند و به همین دلیل دلان و سوداگران هم می‌توانند با ایجاد موج هیجانی کاذب، سرمایه آنها را به بازارهای غیررسمی ارز و طلا سوق دهند. در نتیجه گواهی سپرده می‌تواند بهترین و مطمئن‌ترین راه برای سرمایه‌گذاری مردم و فعالان اقتصادی باشد. بانک مرکزی با این روش می‌تواند بخوبی سرمایه‌های مردم را با پرداخت سود ۳۰ درصدی جذب و به بخش مولد هدایت کند، به طوری که حتی فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان هم می‌توانند از این گواهی سپرده منتفع شده و چرخ اقتصاد کشور را همچنان به گردش در آورند. ما همچنان با روند دپوشیدن سرمایه‌های سرگردان در خانه‌ها و بازارهای غیررسمی مواجه هستیم که بیش از همه، بازار ارز و طلا نشانه می‌رود. بانک مرکزی با این اقدام می‌تواند گام مؤثری در کنترل و مدیریت بازار ارز هم بردارد و بحران‌های مقطعی را راحت‌تر از گذشته پشت سر بگذارد. آرام کردن التهاب بازارهای مالی یکی از مهم‌ترین اهداف و تبعات انتشار گواهی سپرده است. زمانی که بتوان با گواهی سپرده از سود خوب و مطمئن برخوردار شد، دلیلی برای هجوم احساسی و هیجانی به بازار ارز، طلا و سکه برای مردم باقی نمی‌ماند و همین موضوع می‌تواند در کنترل تورم و نقدینگی هم بسیار مؤثر باشد.

تأثیر مثبت گواهی سپرده در هدایت اعتبار به سمت تولید

ولی‌الله منصوروی عضو هیات نمایندگان اتاق ایران با انتشار و عرضه گواهی سپرده خاص از سوی بانک‌ها، بخش فراوانی از اعتبار و سرمایه‌های بی‌هدف و سرگردان به سمت واحدهای تولیدی و اقتصادی هدایت خواهد شد. بانک مرکزی به‌تازگی با ابلاغ و اجرای دستورالعمل انتشار گواهی سپرده خاص با نرخ سود علی الحساب بانکی ۳۰ درصد سالانه توسط شبکه بانکی، گام بزرگی در راستای تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولیدی برداشته که مطمئناً در صورت اجرای دقیق این طرح، می‌توان به تأثیرات مثبت آن بسیار امیدوار بود. پرداخت سود قطعی علاوه بر سود علی الحساب ۳۰ درصدی به خریداران گواهی سپرده در پایان دوره مشارکت یکی از مهم‌ترین مزایای این اوراق است. با توجه به سرمایه‌های راکد و بی‌هدف مردم که هر لحظه ممکن است با فضا سازی دلان به بازارهای غیررسمی طلا و سکه و ارز سرازیر شود، اجرای چنین طرح‌هایی با هدف جلب سرمایه‌گذاری و کاهش التهاب بازار از سوی بانک مرکزی بسیار تأثیرگذار خواهد بود.

استقبال افراد ریسک‌گریز از اوراق گواهی سپرده خاص

شهاب جوانمردی نایب رئیس اتاق بازرگانی تهران بانک مرکزی اوراق گواهی سپرده خاص که با نرخ سود علی الحساب بانکی ۳۰ درصد سالانه منتشر می‌شود را با هدف تأمین سرمایه در گردش واحدهای تولید ایجاد کرده است. ضمن اینکه این اوراق برای پروژه‌های خاص که سودآور هستند، تدارک دیده شده است. با توجه به اینکه سیاست انقباضی در کشور حاکم است، گواهی سپرده خاص با تأمین مالی بنگاه‌هایی که پروژه‌های خود را برای جذب منابع معرفی کرده‌اند اختصاص می‌یابد، تا راحت‌تر بتوانند تأمین مالی کنند. این اوراق دید واقع‌بینانه‌تری به نرخ بهره دارد و علامت خوبی در اقتصاد به شمار می‌رود. فردی که این اوراق را خریداری می‌کند متعهد می‌شود آن را تا یک سال نگهداری کند و اگر زودتر از یک سال پول خود را خواست، می‌تواند به بانک مراجعه و با دریافت سود، پول خود را از بانک دریافت کند. یکی از مزیت‌های انتشار اوراق گواهی سپرده خاص این است که می‌تواند سرمایه‌های مردم را از بازارهای سفته‌بازی مانند بازار ارز، طلا، مسکن و خودرو خارج و به سمت این اوراق جذب کند، البته افرادی که ریسک‌پذیری زیادی دارند، ممکن است که در همین بازارهای سفته‌بازی حضور داشته باشند، اما افرادی که ریسک‌گریز هستند، مطمئناً سرمایه‌های خود را از بازارهای سفته‌بازی خارج و به این اوراق ورود می‌کنند.

کنترل تورم و نرخ ارز با ابزار جدید

امیرحسین امین‌آزاد مدیرکل اسبق نظارت بر بانک‌های بانک مرکزی استفاده از ابزار نرخ سود و عرضه گواهی سپرده خاص به عنوان یک اقدام جدید ضدتورمی در کاهش نوسانات بازار ارز نیز مؤثر است. استفاده بانک مرکزی از ابزار نرخ سود با عرضه گواهی سپرده خاص در شبکه بانکی به عنوان یک ابزار جدید ضدتورمی، اقدام فرخنده و نیکویی است که باید از آن استقبال شود. برای اثرگذاری بیشتر بانک مرکزی می‌توان از سایر ابزارها از جمله تعیین نرخ بهره سیاستی و نرخ سود سپرده و تسهیلات نیز برای کنترل تورم و کاهش التهابات بازار از استفاده کرد. چنین اقداماتی برای جلوگیری از نوسانات بازار ارز و کنترل التهاباتی که اخیراً در بازار ارز اتفاق افتاده است نیز می‌تواند مفید باشد. اصولاً کاربری گواهی سپرده خاص در تأمین مالی طرح‌های تولیدی است. وقتی گواهی سپرده خاص منتشر می‌شود، یک شرکتی باید متقاضی آن باشد و منابعی که از فروش این گواهی جمع می‌شود، صرف تأمین مالی شرکت‌ها و طرح‌های تولیدی آنها شود. به همین علت اثربخشی گواهی سپرده خاص در کمک به طرح‌های اقتصادی، بیشتر از سپرده‌های عادی بانک و گواهی سپرده عام است.

گواهی سپرده خاص باید زودتر عرضه می‌شد

محسن چمن‌آرا عضو هیات رئیسه اتاق مشترک ایران و عراق سال‌ها منتظر عرضه شده بود، بسیاری از نوسانات و مشکلات کنونی وجود نداشت. با توجه به اینکه نرخ سود علی الحساب بانکی گواهی سپرده خاص ۳۰ درصد سالانه (پرداخت سود ماهانه) است، می‌تواند به تأثیرات مثبت آن بسیار امیدوار بود، اما خیلی بهتر بود طرحی از ابتدای سال تدوین و اجرایی می‌شد. مطمئناً اگر گواهی سپرده از ماه‌ها قبل در دستور کار شبکه بانکی قرار می‌گرفت، تأثیر نوسانات کنونی و مشکلات تأمین مالی بخش تولید نیز بسیار کمتر می‌شد. اعتمادسازی شبکه بانکی، لازمه به ثمر نشستن طرح‌هایی مثل انتشار گواهی سپرده و استقبال مردم و سرمایه‌گذاران است. بی‌تردید اگر مردم ببینند روند سرمایه‌گذاری به صورت گواهی سپرده می‌تواند اقدام مالی امن و مطمئنی باشد و سود مطلوب و بموقعی را نصیب‌شان کند، شک نکنید از آن استقبال خواهند کرد. بدین ترتیب سرمایه‌های مردم نیز وارد بازار غیررسمی ارز و طلا نمی‌شود و متعاقب آن التهاب بازار تا حد زیادی کنترل و مدیریت خواهد شد.

سیاست درست بانک مرکزی برای کنترل تورم

محمود فراهانی کارشناس اقتصادی سیاست انتشار گواهی سپرده خاص با نرخ سود ۳۰ درصد حرکتی درستی برای کنترل تورم و در نتیجه نقدینگی است. در همه کشورها بخصوص کشورهایی که به انضباط پولی و نقدینگی توجه می‌کنند، ابزار اصلی کنترل نقدینگی نرخ بهره یا سود است. نرخ سود اهرمی است که به کمک آن تعادل بین تورم و نقدینگی برقرار می‌شود و البته در کشور ما نرخ تورم همواره بالاتر است و بین تورم و نرخ بهره تناسبی برقرار نبوده در نتیجه نرخ رشد نقدینگی نیز افزایش یافته است. با برقراری تعادل بین تورم و نقدینگی یا حرکت به سمت برقراری این تعادل، ایجاد انضباط پولی ساده‌تر است و این سیاست برای همین منظور تنظیم شده است. نرخ واقعی پول در بازار هم اکنون بین ۴۰ تا ۵۰ درصد است و هنوز هم فاصله دارد، با توجه به تناسب بین تورم و نقدینگی می‌توان نرخ سود را محاسبه کرد و بر همین اساس فعالان اقتصادی در سرمایه‌گذاری‌هایی که انجام می‌دهند نرخ بهره واقعی را براساس عدد ۴۰ و ۵۰ درصد محاسبه می‌کنند. بخشنامه بانک مرکزی در خصوص انتشار گواهی سپرده خاص با سود ۳۰ درصد، حرکت درستی است اما کافی نیست و باید نرخ بهره آزاد باشد تا تعادل ایجاد شود. فاصله بین نرخ واقعی بازار و نرخ بانک فرصتی برای سفته‌بازان و دلان است و هر چه این فاصله کم باشد، سفته‌بازی کم می‌شود.

اخبار

پرداخت عیدی کارمندان در این هفته

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: عیدی کارمندان دولت در شب‌های آینده و حداکثر یک هفته آتی پرداخت می‌شود.

به گزارش ایرنا، داود منظور روز پنجشنبه در جمع اهالی رسانه در کرمان همچنین در رابطه با طرح‌های استان کرمان نیز اظهار کرد: بیش از ۶۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری در بخش دولتی انجام گرفته است. وی ادامه داد: ۵۹۰ طرح نیز با ۷۰ هزار میلیارد ریال سرمایه‌گذاری که بخش غیردولتی انجام داده به بهره‌برداری می‌رسد.

منظور افزود: مجموعه این اقدامات که توسط بخش دولتی و خصوصی در استان کرمان انجام می‌گیرد موجب شده که سهم استان کرمان در تولید ملی و ارزش افزوده از ۳.۱ درصد به چهار درصد افزایش پیدا کند.

منابع ارزی در وضعیت مناسب است

رئیس‌کل بانک مرکزی اعلام کرد: منابع ارزی مناسبی داریم و هیچ مشکل و محدودیتی از نظر منابع ارزی نداریم. به گزارش مهر، محمد رضا فرزین رئیس کل بانک مرکزی با تأکید بر اینکه نرخ رشد خالص دارایی‌های خارجی بانک مرکزی در دی ماه مثبت ۵.۲ درصد شد؛ گفت: پایه پولی هم با روند نزولی طی یک سال گذشته به ۳۱.۷ درصد کاهش یافت.

رئیس کل بانک مرکزی گفت: نرخ رشد نقدینگی نیز بعد از ۵۵ ماه به پایین‌ترین میزان خود یعنی به ۲۵.۲ درصد رسید. هدف ۲۵ درصدی نرخ رشد نقدینگی برای ۱۴۰۲ محقق شد.

کاهش ۱۷.۷ واحد درصدی نرخ رشد نقدینگی از ابتدای دولت سیزدهم

معاون اقتصادی بانک مرکزی گفت: برای نخستین بار پس از گذشت ۵۵ ماه، نرخ رشد نقدینگی در محدوده ۲۵ درصد قرار گرفت همچنین رشد پایه پولی نیز با کاهش ۱۳.۳ واحد درصدی از ۴۵ درصد در ابتدای سال جاری به ۳۱.۷ درصد در آذرماه رسید که این امر بیانگر بهبود روند متغیرهای کلان اقتصادی و کلال‌های پولی است.

به گزارش بانک مرکزی، محمد شیربجیان با بیان اینکه نقدینگی مهم‌ترین متغیر کلان اقتصادی است که اگر به درستی مدیریت نشود، می‌تواند منجر به تشدید تورم و نیز تعمیق رکود اقتصادی شود، گفت: رهبر معظم انقلاب نیز با درایت و اشرافی که نسبت به این موضوع دارند بر ساماندن‌های سازنده این متغیر تأکید جدی داشتند و بانک مرکزی نیز در راستای تحقق شعار سال و برنامه جدید سیاست پولی که در چهارچوب سیاست کلان تثبیت اقتصادی اتخاذ کرده است؛ کنترل و مدیریت نقدینگی را به عنوان یکی از محورهای برنامه سیاستی خود قرار داد. لذا رشد نقدینگی در دی ماه نسبت به مقطع مشابه سال قبل معادل ۲۵.۲ درصد شد که این رقم دلالت‌های دستاوردی مختلفی دارد.